

Kedvenc énekeim 37.: Ho 238

Közeledik a Halottak Napja. Gyászmiséken gyakran énekelem ezt az éneket.

Élők, holtak szent Istene, ó, hallgass meg minket itt,
Kik könyörgünk, hogy szüntesd meg szolgád szenvedéseit!
Fogadd a szent áldozatot, mit bemutat fölkent papod,
Nyerjenek az égbe utat néki szent vércseppjeid!

Ne nézd számos gyarlóságát, melyeket elkövetett;
Ő ne vond meg hű szolgádtól a mennyei örömet!
Engedd meg, hogy színed lássa, s szenteidnek legyen társa,
Hogy azokkal imádhassa fölséges szent lényedet!

Jézusunk, ki váltságunkért égből földre szállottál,
Nézz reánk, kik itt könyörgünk szent oltárod lábánál!
Adj hívednek boldogságot, melyet a szem még nem látott,
Add, hogy majd irgalmasságot nyerjünk mi is trónodnál!

Dallam: Bozóki *Halottas Énekek* 1806; szöveg: Zsasskovszky *Énektár* 1874.

<https://www.youtube.com/watch?v=ton57NNI4co>

Szép könyörgés az elhunytért, hogy mielőbb eljuthasson a szem nem látta boldogságba.

Egyik-másik temetési énekben zavar az, hogy azt kell énekelnem az elhunyt nevében: „Könyörülj, Istenem, én bűnös lelkemen!” (Ho 53.) Vagy azt, hogy „Vétkeimnek rútságáért meg ne vess!” (Ho 189.) Mintha én mondanám ki az ítéletet az elhunyt felett: „bűnös volt”, noha nem az én feladatom ezt bárkiről is eldönteni. Ez az Úr dolga.

Persze mondhatnám, hogy „mindnyájan bűnösök vagyunk”, meg hogy „a szent is hétszer vétkezik napjában”, de mégsem érzem illendőnek a dolgot. Azt szokták mondani: „holtakról jót, vagy semmit!” A családi búcsúztatókban valóban csupa szép dolgot lehet hallani.

A Ho 238-as ének is megpendíti a kifogásolt véleményt, de igen finoman teszi, csak „gyarlóságot” (bűnre való hajlamot) említ, ám azt számosat.

Ehhez a témához tartozik egy imádság:

Paul Roth:
ISTENNEL MINDIG BESZÉLHETÜNK 26.

A SÍRKŐ NEM PONT

Valaki meghal,
és mindenütt csak jót mondanak róla:
a sírnál, a gyászjelentésben, és minden nekrológban.
De én tudom, hogy rosszat is tett.

Élők és holtak Istene,
a hazugságtól szabadíts meg minket,
ne engedd, hogy csak a jót mondjuk el a halotról!

Nem azt kérem, hogy vádoljuk a sírnál,
hogy megkövezzük a koporsót.
Mert a halott nem tud már védekezni.
Adj neki örök nyugodalmat és bocsánatot,
ha ő maga is végső leheletével
ezért fohászkodott!

Élők és holtak Istene,
adj bátorságot, hogy kimondjuk:
„Nincs ember hiba nélkül!”
Ahogy az Egyház imái is mondják
a koporsó előtt.

Égesd e szavakat szívünkbe,
hogy arra intsenek:
a Halál nem moshat tisztára többé,
nem tehetik jóvá halotti beszédek,
ami elromlott, ami elveszett.

Élők és holtak Istene,
add, hogy komolyan vegyük a halált,
nemcsak amikor a holttestet látjuk
s a hátramaradottak könnyeit.
Mert a halál ránk rakja terhét,
hogy folytassuk, ami jót egykor a halott tett,
és jóvátegyük vétkeiket.
A sírkő nem pont,
kérdőjel a sírkő és gondolatjel.

Élők és holtak Istene,
egyszer, ha meghalok,
jó lelkiismerettel szólhatnak a szónokok?
Vagy csalnak, színlelnek tovább
dédelgetve a megszokást?
Add, hogy ezt diktálja nekik a jó lelkiismeret:
„Ember volt,
jót is, rosszat is tehetett.
De ő semmit föl nem adott:
akarta és tette a jót.
Ezért nyugodjék békében örökkön!”